

Inspiració / Divinitat (X)

El Messies, de Georg Frideric Händel (1685-1759)

Poques obres en la història de la música occidental tenen la particularitat que en ser anomenades s'hi afegeixi, d'immediat, el nom del seu creador. *El Messies de Händel* és una d'aquestes obres. En els nostres dies, possiblement com a conseqüència d'unes línies artístiques d'allò més comercials imposades des dels equipaments musicals, pot semblar per al profà en música que Händel, en el seu moment, només va compondre un sol oratori nadalenc ja que, any rere any, amb l'arribada del Nadal, s'interpreta fins a la sacietat. El cert, però, és que Händel va arribar a compondre fins a trenta-dos oratoris (amb títols tan destacats com *Theodora, Israel in Egypt, Solomon* o *Jephtha*) i que el *Messiah* no és un oratori nadalenc sinó de Pasqua.

No és menys cert, però, que des de la seva estrena el 13 d'abril de 1742 fins a una interpretació just sis dies abans de la mort de Händel (ocorreguda el 14 d'abril de 1759), va ser un oratori que es va interpretar més de cinquanta vegades i es va erigir, així, en l'obra més coneguda i exitosa del compositor de Halle.

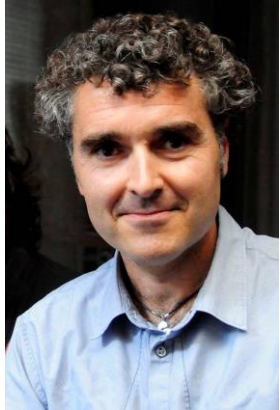
Per si fos poc, Händel, el compositor d'*El Messies*, esdevé un dels adalids de la història de la música, com ens ho testimonien altres referències indiscutibles com ho poden ser F. J. Haydn ("Händel és el mestre de tots nosaltres"), C. W. Gluck ("Händel és el mestre inspirador de l'art musical") o L. v. Beethoven ("En ell es troba la veritat"). I això no és tot. Quan el

citat Haydn va poder escoltar *El Messies* en la seva primera estada a Anglaterra, l'impacte de la seva audició el va portar, precisament, a realitzar-ne una resposta en forma d'oratori amb la composició de *La Creació* (1798), que serà el tema de la propera sessió del cicle *Inspiració / Divinitat (XI)*, el 14 de setembre d'enguany.

W. A. Mozart, per la seva banda, a instàncies del Baró van Swieten, va fer una orquestració per a la versió alemanya d'*El Messies* (K 572) en una interpretació que va tenir lloc el 6 de març de 1789 al Palau d'Esterházy... En definitiva, som davant d'una de les més grans obres de la història de la música. Com s'explica, però, el caràcter mític d'aquesta peça? L'escriptor vienès Stefan Zweig (1881-1942), en el seu esplèndid *Moments estel·lars de la humanitat* (1927), no va dubtar a situar el "naixement" d'*El Messies* com un d'aquests moments. "Tota crisi necessita un període de preparació i tot autèntic esdeveniment, un desenvolupament. Els milions d'homes que conformen un poble són necessaris perquè neixi un sol geni. Igualment han de transcórrer milions d'hores inútils abans de què es produeixi un moment estel·lar de la humanitat".

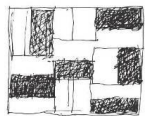
En la sessió ens aproximarem al nucli del naixement d'aquesta obra canònica de la música occidental, així com també al moment de crisi absoluta viscuda per Händel que posteriorment va ser capaç de transformar-la i deixar-se inspirar per la mateixa divinitat. No pas en va, Plató al *Diàleg* ho havia dit: "El poeta no està en possessió de crear sinó després de ser inspirat per Déu".

Oriol Pérez Treviño

Oriol Pérez i Treviño (Manresa, 1972). Musicòleg i assagista, és fundador i impulsor de l'Orquestra del Montsalvat. Al llarg de la seva trajectòria ha estat, entre d'altres, Director general de L'Auditori de Barcelona, Director artístic del Festival de Músiques de Torroella de Montgrí, Coordinador General del Centre Robert Gerhard i de la

Xarxa de Músiques a Catalunya. Ha publicat diferents llibres i articles centrats en temàtiques relacionades amb el romanticisme i l'espiritualitat. En l'actualitat està treballant en la redacció d'un assaig sobre J. S. Bach junt a l'escriptor Miquel de Palol, és coordinador artístic del Festival de Cant Coral Catalunya Centre i conseller editorial de la Revista 440.

SANTACÈLIA
DE MONTSERRAT
INSTITUT ART I
ESPIRITUALITAT
SEAN SCULLY

FUNDACIÓ ABADIA DE MONTSERRAT, 2025

El Messies de Händel

Inspiració / Divinitat (X)

Audició comentada per
Oriol Pérez Treviño

22 de juny de 2018, 16h · Santa Cecília de Montserrat